

ORTADOĞU GÜNCEİ

1 OCAK - 31 OCAK 2019

Günce No: 123

Firuze Yağmur GÖKLER

Aylık Ortadoğu Gündemi 1-31 Ocak 2019

01 Ocak 2019

- Taliban militanlarının Afganistan'ın kuzeyindeki Sar-i Pul vilayetinin Sayyad ilçesine saldırması sonucu, 20 güvenlik görevlisinin yaşamını yitirdiği açıklandı.
- Birleşmiş Milletler (BM) Bilim ve Kültür Teşkilatı'nın (UNESCO), Filistin sorununda İsrail'e karşı ön yargılı tutum izlediğini öne sürerek örgütten ayrılmak üzere resmi başvuru yapan ABD ve İsrail'in, yeni yıldan itibaren artık UNESCO ile üyelik bağı kalmadı.
- İran'da ilk kez Sünni bir kadın, büyükelçi olarak atandı. Cumhurbaşkanı Birinci Yardımcısı İshak Cihangiri, Sistan ve Beluçistan eyaletine yaptığı ziyaret sırasında Kasrı Kend İlçesi Kaymakamı Hümeýra Rigi'yi "İran'ın yeni Brunei Büyükelçisi" olarak tanıttı.

02 Ocak 2019

- ABD Dışışleri Bakanı Mike Pompeo, İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu ile görüşmesinde, ABD'nin Suriye'den çekilme kararının İsrail ile işbirliğini etkilemeyeceğini söyledi.

03 Ocak 2019

- Fas'ın başkenti Rabat'ta bir grup öğretmen maaşlarına zam talebiyle düzenlediği gösteriye güvenlik güçlerinin

müdahalesi sonucu protestocu gruptan 18 kişi yaralandı.

- İsrail polisi, aşırı Yahudi grupların 2018'de Filistinlilere karşı işlediği suçlarda yüzde 50 artış olduğunu açıkladı. İsrail polisi tarafından açıklanan verilere göre, aşırı Yahudi gruplar geçtiğimiz sene Filistinlilere karşı 300 eylem yaptı. Bu saldırıların 50'si işgal altındaki Batı Şeria ve Doğu Kudüs'te Filistinlilere ait mülkleri hedef alan saldırılarla gündeme gelen "HaKibutsa Lişalem HaKinas" (Bedel Ödetme) isimli radikal Yahudi örgüt tarafından düzenlendi.

- Suudi Arabistan Savcılığı'ndan yapılan açıklamaya göre, isimleri Cemal Kaşıkçı cinayetine karışan 11 kişinin yargılanmasına başlandı. Duruşmada, Suudi yasalarına göre Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 4. Maddesi uyarınca avukatlar da bulundu. Suudi Savcılığı, Şeriat kanunları uyarınca yargılanan 11 kişiden 5'inin idamını talep etti.

- İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani, İran Sağlık Bakanı Hasan Gazizade Haşimi'nin bütçe tartışmaları nedeniyle sunduğu istifasını kabul etti. Haşimi, Sağlık Bakanlığına yeni yılda ayrılan bütçeye tepki göstererek istifa etmiş ve "35 trilyon tümeni yozlaşmış finans ve kredi kuruluşlarına harcadılar. Planlama ve Bütçe Kurumu, Sağlık Gelişim Planı için ise sadece 16

trilyon tümen verdi. Ne büyük bir iyilik!" eleştirisini dile getirmişti.

- Tunus'un Sidi Buzid vilayetine bağlı Celme beldesine güvenlik güçleri terörle mücadele operasyonu başlattı. Polis ile silahlı gruplar arasında çıkan çatışmanın ardından iki teröristin üzerlerindeki bombayı infilak ettirdiği aktarıldı. Operasyon sırasında 1 polis memurunun yaralandığı da ifade edildi.

04 Ocak 2019

- Gazze'nin güneyindeki Tel el-Heva bölgesinde bulunan Filistin Radyo ve Televizyon karargahına yüzü maskeli ve silahlı bazı kişiler saldırı düzenledi. Saldırıyı düzenleyen grup karargâhta bulunan ekipman ve cihazlara zarar vererek çalışan kişilere de fiziki saldırıda bulundu.

- Fetih'in Gazze'deki Sözcüsü Atıf Ebu Yusuf, Hareket'in Gazze'deki ofislerini saldırı olasılığına karşı ikinci bir emre kadar kapatma kararı aldığını belirtti. Ebu Yusuf, Fetih Hareketi mensuplarının Gazze'deki güvenlik güçlerince gözaltına alındığı ve birçok üyenin de tehdit edildiği iddiasında bulundu.

05 Ocak 2019

- ABD'nin İran'a tüm balistik füze faaliyetlerini durdurma çağrısının ardından Tahran, üç yeni uydunun fırlatma öncesi testlerinin başarıyla geçtiğini duyurdu.

- İran'da Düzenin Maslahatını Teşhis Konseyi, ülkenin mali yasalarını uluslararası normlara uygun hale getirecek kara parayla mücadele yasasını bazı değişikliklerle onayladı.

- Amerika'da yayın yapan CBS kanalına konuşan Mısır Cumhurbaşkanı Sisi, Sina Yarımadası'nda teröristlere karşı İsrail ile yardımlaşıklarını söyledi.

06 Ocak 2019

- Kahire'deki Ebu Seyfeyn Kilisesi yakınlarında daha önce tuzaklanmış olan el yapımı bomba etkisiz hale getirme sürecinde infilak etti. Bir polis memuru hayatını kaybetti, bir polis memuru da yaralandı.

- Yemen İçişleri Bakanı Ahmed el-Meyseri, ülkenin güneyinde BAE destekli Şebvaniye Seçkin Güçleri'nin Şebve'ye bağlı el-Sade köyünde el-Hecr kabilesine düzenlediği ve 9 kişinin hayatını kaybettiği saldırıyla ilgili soruşturma komitesi kurulmasına karar verdiğini söyledi.

- İsrail ordusu, Gazze Şeridi'nde Hamas'a ait iki gözetleme kulesine hava saldırısı düzenledi.

07 Ocak 2019

- Hamas Sözcüsü Berhum, Filistin'in, Gazze Şeridi'nin sınır kapılarındaki görevlilerini çekme kararı için, "Gazze'nin vatandan

ayrılması planının tamamlanması" yorumunu yaptı.

- Gazze'de Hamas'ın elinde tuttuğu İçişleri Bakanlığı, Filistin yönetimi tarafından çekilme kararı alınan Refah sınır kapılarında yönetimi yeniden ele aldı.

09 Ocak 2019

- İsrail özel kuvvetlerinin Gazze'nin güneyindeki Han Yunus kentine sızması olayıyla ilgili soruşturma kapsamında, İsrail'e casusluk yapan 45 Filistinli gözaltına alındı.

- Kerkük Valiliği, Kürdistan Yurtseverler Birliği'nin parti binalarına Irak Kürt Bölgesel Yönetimi bayrakları asmasıyla başlayan gerginlik üzerine Bağdat'tan takviye birlik istedi.

10 Ocak 2019

- Yemen'in güneyinde yer alan Lahic kentindeki el-Aned Askeri Üssü'ne insansız hava aracıyla düzenlenen saldırıda, 1'i subay 4 asker yaşamını yitirdi.

- ÖSO çatısı altındaki Ulusal Özgürleştirme Cephesi ile Heyeti Tahrir Şam arasında anlaşmaya varıldı. Taraflar arasındaki anlaşmayla İdlib genelinde ateşkes sağlanacağı, grupların kentte karşılıklı olarak açtıkları hendeklerin, siperlerin kaldırılacağı ve esirleri takas edeceği öğrenildi.

11 Ocak 2019

- Irak'ın Enbar vilayetinde bomba yüklü araçla düzenlenen saldırıda ilk belirlemelere göre 1 kişi öldü, 16 kişi yaralandı.

12 Ocak 2019

- Tunus Nahda Hareketi lideri Gannuşi, yıl sonunda yapılması beklenen Cumhurbaşkanlığı ve genel seçimlere Hareket'in katılacağını ancak kendisinin aday olmayacağını açıkladı.

13 Ocak 2019

- Eski Irak başbakanlarından Nuri el-Maliki'nin liderliğindeki Dava Partisi Milletvekili Aliye Nesif, Bağdat'ta yaptığı açıklamada, Irak heyetlerinin geçen yıl İsrail'i ziyaret ettiği ve ülkenin İsrail ile normalleşme süreci iddiasını sorgulamak için mecliste 76 milletvekilinden imza topladıklarını söyledi. Söz konusu iddiaların aydınlatılması gerektiğini belirten Nesif, konunun sorulması için Dışişleri Bakanı Hakim'in meclise çağrılmasını talep etti.

14 Ocak 2019

- Irak'ın Kerkük vilayetinde terör örgütü IŞİD'in düzenlediği iki saldırıda biri kadın 2 kişi hayatını kaybetti.

- Yemen'in güneyinde yer alan Lahic kentinde, Husiler tarafından düzenlenen saldırıda yaralanan Askeri İstihbarat

Başkanı Muhammed Salih Tamah hayatını kaybetti.

15 Ocak 2019

- İran Cumhurbaşkanı Ruhani, ülkedeki Sünniler ve Türkmenlerin yönetimde daha fazla yer almaları gerektiğini belirtti.

16 Ocak 2019

- Terör örgütü YPG/PKK'nın işgalindeki Münbiç'te, ABD askerlerinin devriye yaptığı sırada meydana gelen patlamada 4'ü ABD'li, 20 kişi hayatını kaybetti 20 kişi de yaralandı. Saldırıyı IŞİD üstlendi.

17 Ocak 2019

- Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, ülkesinin bu yıl Suriye ve Irak'ta askeri varlığını sürdüreceğini söyledi.

18 Ocak 2019

- Tunus İşçi Örgütü Genel Sekreteri Nureddin Tabubi'nin grev çağrısı ülke genelinde karşılık buldu. Yaklaşık 731 binden fazla Tunuslu memur sokaklara dökülerek hükümeti istifaya çağırdı. Maaş zamları için yapılan müzakerelerin başarısız olması üzerine gelen çağrıya destek veren Tunuslular, ekonomik buhranın giderek artmasından yakındı.

20 Ocak 2019

- Suriye'nin İdlib ilinde, sivil yerleşimler ve muhaliflerin cephe hatlarına düzenlenen

saldırıda en az 2 sivil yaşamını yitirdi, 9 sivil yaralandı.

21 Ocak 2019

- İsrail, Suriye topraklarında İran Devrim Muhafızları'na bağlı özel güç Feylak el-Kudüs'e ait hedeflere hava saldırısı düzenlediğini açıkladı. Hava saldırılarının işgal altındaki Golan Tepelerine atılan ve İsrail'in hava savunma sistemi "Demir Kubbe" tarafından imha edilen roketeye yanıt olarak düzenlendiği bildirildi.

22 Ocak 2019

- Suriye'nin Deyrizor kentinde silah bırakarak teslim olan yüzlerce DEAŞ'lı terörist, Amerika Birleşik Devletleri'nin bölgedeki üssüne götürüldü.

24 Ocak 2019

- Suriye'nin başkenti Şam'ın kuzeydoğusundaki El-Adevi bölgesinde bombalı saldırı gerçekleştirildi. Terör saldırısında, ölen ya da yaralanan olmadığı, sadece maddi hasar meydana geldiği belirtildi.

- Esed rejiminin, İsrail saldırılarına karşılık Tel Aviv Havalimanı'nı vurabileceği iması üzerine Tel Aviv yakınına "Demir Kubbe" hava savunma sistemi yerleştirildi.

27 Ocak 2019

- Irak Savunma Bakanlığına bağlı Güvenlik Medyası Merkezi tarafından yapılan yazılı

açıklamada, Selahaddin'e bağlı Şirgat ilçesinde iki ayrı saldırı düzenlendiği belirtildi. Saldırılarda, aralarında güvenlik güçleri mensuplarının da olduğu 4 kişinin hayatını kaybettiği, 10 kişinin yaralandığı aktarıldı.

- Yemen'in kuzeybatısındaki Hacce kentinde yerlerinden edilmiş kişilerin bulunduğu sığınma merkezine top atışıyla düzenlenen saldırıda 8 sivil öldü, 30 sivil yaralandı.

28 Ocak 2019

- Eski Tunus Cumhurbaşkanı el-Merzuki, yıl sonunda yapılması planlanan genel seçimler öncesinde Nahda Hareketi'ne kendi partisi Tunus İrade Hareketi ile uzlaşma çağrısı yaptı.

- Fetih Hareketi Merkez Komitesi'nin yeni hükümetin kurulması yönünde tavsiye kararı almasının ardından, Başbakan el-Hamdallah, hükümet yönetimini Devlet Başkanı Abbas'a devretti.

30 Ocak 2019

- Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas, Rami el-Hamdallah'ın başkanlığını yürüttüğü hükümetinin istifasını kabul etti ve Hamdallah'ın yeni hükümet kurulana kadar görevine devam etmesini istedi.